

**STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN
CENTRUM FÖR EUROPASTUDIER**

HUR FÖRDELAR KOMMISSIONEN BIDRAGEN TILL INTRESSEGRUPPER?

En analys av kommissionens bidragsutbetalningar.

Lisette Dittberner

Europaprogrammet VT 2019

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Kandidatuppsats i Europakunskap
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt/2019
Handledare:	Markus Johansson
Examinator:	Xx
Rapport nr:	xx (ifylles ej av studenten/studenterna)

Abstract

The EU commission has 20% of the EU budget for exclusive disposal. In order to secure equal access for different organisations the commission shall work to enable them to take part in the political process within the EU.

Interest organisations take a vital part in the political process in the EU and they can seek money from the commission who then select organisations that receive grants.

In the pluralist theory the commission should favour the weaker interest organisations and the newer EU-member nations. However the result of this paper shows a major discrepancy between FPO:s and NGO:s and also between the older and the newer EU-member nations.

-
- Syfte: Att med aktuella data jämföra kommissionens bidragsutbetalningar för att testa om kommissionen bidrar till jämn åtkomst för intresseorganisationer eller inte.
- Teori: Neofunktionalism och pluralism.
- Metod: Kvantitativ jämförande studie.
- Resultat: Det finns ingen balans i bidragsutbetalningarna. Intresseorganisationer som representerar privata intressen tar emot tre gånger så mycket bidrag som intresseorganisationer som företräder allmänna intressen.

Förkortningar

CEE – Central and Eastern European

CSO – Civil Society Organisation (Civilsamhällelig organisation)

DG – Directorate-General (Generaldirektorat)

EACEA - Education, Audiovisual and Culture Executive Agency

EP – European Parliament (Europaparlamentet)

ETI - European Transparency Initiative (Europeiska öppenhetsinitiativet)

EU – Europeiska Unionen

FPO – For Profit Organisation

FTS – Financial Transparency System (Systemet för finansiell transparens)

IIA – Interinstitutional Agreement (Interinstitutionellt avtal)

JTR – Joint Transparency Register (Öppenhetsregistret)

NFPO – Not For Profit Organisation (Icke vinstdrivande organisation)

NGO – Non Governmental Organisation (Icke-statlig organisation)

NPO – Non Profit Organisation (Icke-vinstorganisation)

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Förtydligande	2
1.2	Avgränsning.....	2
2	Kommissionen, bidragen och intresseorganisationerna	3
2.1	Kommissionen	6
2.2	Bidragen	7
2.3	Intresserepresentation	8
3	Tidigare forskning.....	10
4	Syfte	14
4.1	Frågeställning.....	14
5	Teori	15
5.1	Neofunktionalismen	15
5.2	Pluralismen	16
5.3	Hypoteser.....	19
6	Metod och material	20
6.1	Undersökningsmaterial.....	21
7	Resultat.....	23
7.1	Resultat totalsummor alla intresseorganisationer indelat per land	23
7.2	Resultat bidragssummor i nya och gamla medlemsländer.....	24
8	Analys	26
9	Slutsatser	28
10	Diskussion	30
11	Vidare forskning	32
	Referenser	33
	Tabell 1 Bidragsfördelning 2018	23
	Tabell 2 Data för äldre medlemsländer med bidrag per invånare och land.....	24
	Tabell 3 Data för nyare medlemsländer med bidrag per invånare och land.....	24
	Tabell 4: T-test Bidragsutbetalningar FPO och NFPO/NGO	26

1 Inledning

Kommissionen använder en femtedel av EU:s budget till att stötta intresseorganisationer. Pengarna ska gå till att utjämna intresseorganisationers möjligheter att delta i beslutsprocesserna. Kommissionen ska arbeta för att bidragen delas ut så att alla grupper i samhället kan bidra med ståndpunkter och att ett mångsidigt deltagande i beslutsprocesserna möjliggörs. Kommissionens uttalade önskan om ett sammanhållet Europa med mindre demokratiunderskott och ökat medborgarengagemang inom EU motiverar en undersökning av kommissionens bidragsutbetalningar till organiserade intressen. För att minska det demokratiska underskottet stöttar kommissionen intresseorganisationer med bidrag men meningen är också att organisationerna i sin tur ska arbeta för att nå EU:s mål.

Frågan är hur kommissionen fördelar bidragen till intresseorganisationerna?

Bidragen till olika organisationer är värda att jämföras med nyare och bättre data. I tidigare forskning (se nedan) har mätningar gjorts på data ifrån öppenhetsregistret (JTR) eller ihopsamlad data från spridda webbsidor hos olika generaldirektorat (DG:s) där data presenteras på helt olika sätt och där det också är olika vilken data som publiceras. Det innebär att forskare gjort ett stort arbete med att samla data men att dataunderlaget ändå inte varit komplett. Det har gjort att en jämförelse varit svår och ofullständig.

I den här uppsatsen används istället kommissionens FTS-verktyg (Financial Transparency System) där alla bidragsmottagare som beviljats pengar finns med och inte bara de som till exempel valt att registrera sig i JTR. FTS-rapporten vittnar också om vilka som faktiskt är aktiva och ansöker om bidrag vilket kan tolkas som delaktighet och engagemang. Med hjälp av rapporten från FTS-verktyget går det att göra observationer vilka beskrivs vidare i metod och material-avsnittet.

För att ta reda på fördelningen av bidrag mäts utbetalningar år 2018 med hjälp av kommissionens verktyg FTS – Financial Transparency System (Systemet för finansiell transparens) och en uppdelning görs dels mellan FPO (For Profit Organisations) och NFPO (Not For Profit Organisations) och dels mellan gamla och nya EU-medlemsstater. Det går att fastställa att de äldsta medlemsländerna fortfarande tar emot mest bidrag och att FPO:er fortfarande tar emot mer än NFPO:er och jag kommer förklara varför det spelar roll.

Förhållandet mellan kommissionen, bidragen och intresseorganisationerna i beslutsfattandet inom EU beskrivs i kapitel 2, sedan ges en redogörelse för den tidigare forskning som denna uppsatsen främst lutar sig mot. Därpå beskrivs uppsatsens syfte och sedan teorin och hypoteserna som ska testa teorin. Därefter presenteras metod och material och resultattabeller från operationaliseringarna utifrån hypoteserna. Resultatet av hypoteserna med hjälp av den insamlade datainformationens beskrivs och analyseras i varsitt avsnitt. Sist avslutas uppsatsen med slutsatser som arbetet resulterat i och ett avsnitt med diskussion.

1.1 Förtydligande

I litteraturen och forskningen används flera förkortningar för civilsamhällsorganisationer, icke-statliga organisationer och icke vinstdrivande organisationer såsom CSO, NGO och NFPO. Med tiden har kommissionen ändrat termerna och därför dyker olika termer upp när man läser om ämnet. I FTS-verktygets rapporter används NGO, FPO och NFPO.

1.2 Avgränsning

EU:s bidragsprocess sker under flera instanser och ramverk men jag har valt att koncentrera mig på EU-finansiering som hanteras direkt av kommissionen via så kallad direkt förvaltning. Cirka 20% av EU:s budget används för direkt förvaltning. Andra utbetalningar som sker via lån, stöd, priser eller delad förvaltning med medlemsländerna räknas inte med.

2 Kommissionen, bidragen och intresseorganisationerna

I detta avsnittet ämnas ge en introduktion till aktörerna denna uppsats behandlar. Tanken är att ge en övergripande och sammanfattande bild av dem så som de presenteras i litteratur, tidigare forskning och av EU-kommissionen.

EU:s institutioner kämpar med ett demokratiskt underskott och försöker stävja det genom att skapa mer engagemang och tillit hos EU:s medborgare. Problemet med demokratiskt underskott är extremt komplext men beskrivs ofta som dålig legitimitet hos EU:s institutioner och medborgares bristande intresse av EU-politiken. Dels består underskottet av bristande tillit, bristande insyn, avsaknaden av en europeisk identitet, dels av ett överflöd av information och också av att EU:s beslutsfattande är så komplext.

” I sitt tal om tillståndet i unionen i september 2017 presenterade kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker en färdplan för ett mer enat, starkt och demokratiskt EU.” (Europeiska kommissionen, 2019)

Medborgare utövar sin demokratiska rätt var femte år genom att rösta till EU-parlamentet och i valet 2019 röstade 51 procent av alla röstberättigade EU-medborgare vilket är det högsta deltagandet på 20 år (Europaparlamentet, 2019). Så även om vi nu såg en förbättring av valdeltagandet är det ändå en relativt låg siffra och därför kan, i tillägg till möjligheten att välja representation i parlamentet, organisering i intresseorganisationer vara en möjlighet att vara med och påverka även mellan val.

Kommissionen uttalade redan år 2000 en idé om att NGO:s kan hjälpa till att skapa deltagandedemokrati, representation och integrering (Europeiska kommissionen, 2000). Deltagandedemokrati ligger i linje med grundläggande demokratiska principer som engagemang och jämlik representation. Det bygger på idén att inkludering av flera berörda parter ska leda till effektivitet, god förvaltning och bidra till legitimitet.

På kommissionens webbsida Prioriteringar (Europeiska kommissionen, 2019) står 10 prioriteringar för 2015-2019 uppräddade varav 'Ett mer demokratiskt EU' är en av dem. Jean-Claude Junkers färdplan har inte givit det önskade resultatet utan istället har vi troligen ett

Brexit att se fram emot och partier i flera länder som profilerar sig genom att vilja lämna EU. Demokratin stärks inte heller unisont inom EU:s länder där till exempel Polen fått kritik av EU-domstolen för att de inte upprätthåller det nationella domstolsväsendets oberoende. Ändå är kommissionens ambition tydlig: ett stärkt europeiskt samarbete och ökad tillit till EU:s institutioner.

När den regionala integrationen förklaras av neofunktionalister så påpekas att intresseorganisationer spelar en roll i processen och neofunktionalister förnekar att nationalstaten ensamt skulle vara avgörande i de politiska resultaten (Niemann, Lefkofridi, & Schmitter, 2019). EU:s politiska liv innefattar idé-entreprenörer från civilsamhället, som kan bidra med idéer, information och kontakter, som kan påverka på EU-nivå. Legitimitet och intresse skulle kunna skapas då kommissionen, som ju inte är direkt folkvald, tar stöd från intresseorganisationer.

Det är enligt flera forskare (Klüver, Braun, & Beyers, 2014; Bouwen, 2002; Chari & Crepaz, 2014) viktigt att förstå den växelvisa interaktion som pågår mellan intresseorganisationer och EU:s institutioner. Kommissionen driver interaktionen dels genom att utlysa bidrag och kan bara dela ut bidrag till dem som faktiskt engagerar sig och söker bidragen. Genom att mäta kommissionens bidragsutbetalningar får man också ett visst mått på engagemang inom EU även om man inte kan säga så mycket om vad engagemanget handlar om eller vilken hållning som drivs.

”By encouraging national NGOs to work together to achieve common goals, the European NGO networks are making a vital contribution to the formation of a ”European public opinion” usually seen as a prerequisite to the establishment of a true European political entity.” (Europeiska kommissionen, 2000)

Här har kommissionen många skillnader inom EU att beakta. Till exempel mellan öst och väst där kommissionen behöver stötta öststaterna då deras civilsamhällen inte är utvecklade på samma sätt som i väst på grund av det forna Sovjet-styret. Äldre och nya medlemsländer korrelerar i stort sett med väst och östeuropeiska medlemsländer vilket gör att när man talar om de nya medlemsländerna innebär det östeuropeiska länder med undantag för Grekland som geografiskt tillhör öst men räknas till de äldre medlemsländerna.

Skillnader finns också mellan starka och svaga organisationer där de starka organisationerna har tillgång till pengar, personal och kunskap medan de svaga organisationerna inte har det. Det är viktigt att kommissionen arbetar för att utjämna förhållandena så att en jämlik åtkomst till de beslutande institutionerna möjliggörs.

För att bekämpa demokratiskt underskott vill EU:s kommission främja civilsamhället och öka deltagandet hos EU:s medborgare. Enligt Saurugger (2008) måste varje regering arbeta för att skapa åtkomst för alla grupper i samhället alldeles oavsett hur gruppernas finansiella eller sociala resurser ser ut och om det finns olikheter ska de motverkas med utjämnande åtgärder. Detta kan enligt Saurugger även appliceras på EU-kommissionen:

”When confronted with inequality, the lawmaker has to ensure affirmative actions vis-a-vis less resourceful groups.” (Saurugger, 2008)

Kommissionen avser att stötta civilsamhället i de forna öststaterna som alltjämt har ett svagare civilsamhälle jämfört med de äldre medlemsländerna. Mahoney & Beckstrand (2011, s. 1342) menar att kommissionen strävar efter någorlunda jämna bidragsnivåer mellan EU-länderna men också att hänsyn borde tas till att de nyare medlemsländerna har svagare civilsamhällen och borde stöttas mer.

Kommissionen har kritiserats för att många av regleringarna skapats för att underlätta interaktionen mellan affärsledare och lagstiftare i syfte att öka den ekonomiska utvecklingen (Holman & Luneburg, 2012). EU:s output-legitimitet kritiseras också för att skapa en obalans där näringsliv och ekonomisk sektor favoriseras framför sociala sektorn, Bache et al. (2015). Flera forskare menar att intressenters inblandning i lagstiftningsprocessen är en källa till information om hur framtida lagar kommer påverka medborgare och företag inom EU (Beyers, 2004; Bernhagen & Mitchell, 2009; Holman & Luneburg, 2012; Chari & Crepaz, 2014; Mariani & Pieri, 2014). Kommissionen uttrycker samma inställning:

”Kontakterna med de berörda parterna bidrar till ett bättre beslutsfattande tack vare de externa synpunkter som kommer in och den sakkunskap som tillförs.” (Europeiska kommissionen, 2016)

Demokratiskt underskott definieras av Bache et al. (2015) som graden av hur EU klarar av att på ett adekvat sätt representera och stå till svars inför EU:s medborgare.

2.1 Kommissionen

Hos kommissionen startar och slutar alla lagförslag och detaljerna finslipas i olika omgångar. Kommissionens begränsade personalstyrka gör att den är beroende av intresseorganisationers sakkunskaper för att anpassa lagförslag och skapa bästa förutsättningar för god implementering. I Amsterdamfördraget står det inskrivet att kommissionen ska konsultera vitt och brett innan den lägger lagförslag. När kommissionen förbereder lagförslag skapas ofta samråd för att inhämta information om hur ett specifikt lagförslag kan komma att påverka olika aktörer. Då får främst de intresseorganisationer som finns registrerade hos kommissionen uppmaningar att komma in med åsikter även om samråden oftast är öppna för alla intresserade. Det ligger alltså i kommissionens intresse att det finns ett starkt civilsamhälle och flera organiserade intressegrupper i alla EU:s medlemsländer som kan bidra med kunskap och engagemang via intresseorganisationer.

Kommissionen förfogar över cirka 20 % av EU:s budget för direkt förvaltning. Resterande, upp till 80% av EU:s utgiftsbudget, är ett delat ansvar som utbetalas av medlemsstaterna inom områden såsom jordbruk, sammahållningspolitik, utveckling, tillväxt och arbetsmarknadspolitik. Till skillnad ifrån sammanhållningspolitiken med socialfonden och utvecklingsfonden råder inte samma regler för hur de 20% ska fördelas utan bidrag utlyses utefter hur kommissionen sätter sin agenda. Organisationer i alla 28 medlemsländer har i princip samma tillgång till att söka bidrag ifrån något av kommissionens program. Kommissionen är beroende av att organisationer ansöker för att överhuvudtaget kunna bevilja bidrag. Detta gör att de som redan besitter kunskap, resurser och engagemang har ett stort försprång och troligen kan påverka mer.

För att få fler att engagera sig och göra sina röster hörda, stöttar kommissionen intresseorganisationer. Kommissionen annonserar ut bidrag i form av ansökningsomgångar och beviljar sedan bidrag till aktörer som i teorin ska bidra till kommissionens mål. Genom direkt förvaltning hanteras bidragen av kommissionen via ansvariga DG:s beroende på vilket politikområde bidragen utlyses inom. Bidragen till intresseorganisationer görs direkt av kommissionen och alltså ligger ansvaret av fördelningen av bidragen hos kommissionen.

Kohler-Koch & Quittkat (2013) beskriver kommissionens förändringsarbete för att uppnå de klassiska demokratiska principerna representativitet, transparens och inkludering. Kohler-Koch & Quittkat (2013) beskriver speciellt samrådets funktion i lagstiftningsprocessen och hur onlinesamråd skapades för att kunna nå ut till allmänheten. Kohler-Koch & Quittkat (2013) beskriver kommissionens ambition att inkludera de som påverkas av, de som har direkt intresse av eller de som är involverade i implementering av nya regleringar. Kohler-Koch & Quittkats (2013) slutsats är att kommissionen har utökat sitt samrådsförfarande med representanter från civilsamhället och att tröskeln för samverkan har sänkts men de påpekar samtidigt att åtkomst inte är detsamma som inflytande.

Stegvis har kommissionen gjort förändringar för att uppnå de demokratiska principerna, såsom att finansiera icke vinstdrivande intresseorganisationer, ge åtkomst till EU:s dokumentation och utveckla regler för samråd med intresserade parter och det senaste tillskottet är FTS (Financial Transparency System). Uppgifterna i FTS vittnar om att ett aktivt organisationsarbete ligger bakom som gör att organisationen genomgått ett ansökningsförfarande och blivit beviljad bidrag. Detta är något kommissionen vill uppmuntra för att skapa deltagande inom EU och engagemang för EU-politiken.

2.2 Bidragen

Bidragen betalas ut till organisationer som först måste söka och beviljas bidrag av kommissionens olika genomförandeorgan. Bidragen utlyses under olika program och hanteras av flera olika genomförandeorgan som ligger under, men som också kan samarbeta mellan, generaldirektoraten. En snabb blick på kommissionens webbsida Financial Transparency System (European commission budget, 2019) visar att under de tre senaste åren har sammanlagt följande antal bidrag och belopp beviljats:

År 2018: 15 043 st bidrag till ett värde av 17,625,002,062 €

År 2017: 14 274 st bidrag till ett värde av 16,063,053,810 €

År 2016: 14 311 st bidrag till ett värde av 17,016,905,581 €

För att stärka intresseorganisationer och för att jämna ut spelplanen gentemot starka särintressen betalar kommissionen ut bidrag till intresseorganisationer. Kommissionen styr på ett vis vilka

intresseorganisationer som kan komma ifråga genom de program som sätts upp. På kommissionens webbsida EU-finansiering för icke-statliga organisationer (EU-finansiering för icke-statliga organisationer, 2019) står de viktigaste finansieringsmöjligheterna upppräddade. Två av dem går under genomförandeorganet för utbildning, audiovisuella medier och kultur - EACEA. 1. Kultur och medier stöts via programmet Kreativa Europa som stödjer initiativ inom film, kultur och kreativa näringar. 2. Medborgarskap och samhällsengagemang stöts via programmet Ett Europa för medborgarna som har som mål att öka allmänhetens kunskap om EU, dess historia och mångfald, främja det europeiska medborgarskapet och bidra till större demokratisk delaktighet och samhällsengagemang på EU-nivå.

”Programmet Ett Europa för medborgarna har som mål att öka allmänhetens kunskap om EU, dess historia och mångfald, främja det europeiska medborgarskapet och bidra till större demokratisk delaktighet och samhällsengagemang på EU-nivå. Programmet förvaltas av genomförandeorganet Eacea.” (EU-finansiering för icke-statliga organisationer, 2019)

3. Forskning och innovation förvaltas av Easme, genomförandeorganet för små och medelstora företag och Inea, genomförandeorganet för innovation och transportnät. 4. Utveckling och humanitärt bistånd som sköts av kommissionens generaldirektorat för internationellt samarbete och utveckling. 5. Transport, energi och it som också förvaltas av Inea.

2.3 Intresserepresentation

Intresseorganisationer representerar privata aktörer eller civilsamhället i den politiska processen. Även om det politiska samhället är svagare på EU-nivå i jämförelse med det nationella politiska samhället är civilsamhället i form av intresseorganisationer starkt utvecklat och mycket komplext i Bryssel i jämförelse med de flesta huvudstäderna i Europa. En titt på EU:s webbsida Öppenhet och EU ger oss informationen att av 11 880 registrerade aktörer i öppenhetsregistret (JTR) i augusti 2019 representerar 7 181 st privat näring¹ och

¹ Professionella konsulter/advokatbyråer/oberoende konsulter och företagsegna lobbyister samt bransch-, näringslivs- och yrkesorganisationer.

4 067 allmänintressen² (Europeiska unionen, 2019). Alltså en stark övervikt av registreringar inom privat näring men med förbehållet att det är frivilligt att registrera sig så vi vet egentligen inte om alla organisationer som bedriver påverkan finns med. Det går inte med säkerhet att säga hur mycket resurser de som registrerat sig förfogar över då uppgifterna ibland saknas och i de fall uppgifter finns med så bygger de på självuppskattning.

Lagar och regleringar som rör EU:s inre marknad skapar starka incitament för till exempel producentorganisationer att påverka EU:s politiska processer så att beslut som tas inte skadar deras möjligheter att avsätta sina varor på marknaden. Samtidigt aktiveras andra intressegrupper att stå upp för allmänna intressen om låt säga vissa varor skulle vara skadliga för till exempel hälsa, miljö och natur. Ett starkt civilsamhälle innebär att det finns engagerade individer som är villiga att organisera sig för att driva åsikter eller specifika rättigheter för en allmän grupp i befolkningen såsom till exempel rättigheter för äldre, unga eller samkönade partners. Ett levande civilsamhälle är viktigt då det kan bidra till att bygga en gemensam identitet, lösa problem och producera nya idéer. I det optimala civilsamhället är organisationer som företräder vinstdrivande intressen (FPO) och organisationer som företräder intressen utan eget vinstintresse lika starka.

Finansiering av intresseorganisationer ska öka chanserna för jämn åtkomst för underrepresenterade intressen till EU:s beslutsfattande organ. Stöd till civilsamhällsorganisationer kan hjälpa till att jämna ut balansen mellan starka särintressen och intressegrupper som arbetar för allmänhetens bästa eller för mer marginella intressen. För att få en bredare medverkan ger kommissionen bidrag till grupper som arbetar för mindre representerade intressen och sociala intressen men bidrag betalas också till privata aktörer och företagsorganisationer. Kommissionen delar i sin finansiella rapportering upp dessa aktörer i For Profit Organisations (FPO) och Not For Profit Organisation (NFPO) och Non Governmental Organisation (NGO).

Kommissionen skapar dessutom egna expertgrupper där de uppmanar experter att söka eller bjuder in önskvärd kompetens för att bidra i specifika frågor. Expertgrupperna utgör en funktion för att hitta pragmatiska lösningar och utesluter politiker som försöker utnyttja tillfällen att ta politiska poäng.

² Icke-statliga organisationer, tankesmedjor, forskningsinstitutioner och akademiska institutioner.

3 Tidigare forskning

Med grund i diskussionen om hur bidragen till civilsamhället kan ha en positiv effekt på deltagande, demokrati och legitimitet så har flera författare undersökt hur fördelningen av bidrag ser ut. Bache et al. (2015) förklarar att demokratiskt underskott skapas på grund av avsaknaden av en europeisk identitet hos medborgarna och att den demokratiska inputen är för dålig inom EU. Mahoney & Beckstrand (2011) pekar på att kommissionen hoppades minska det demokratiska underskottet genom att NGO:s skulle kunna hjälpa till att skapa ett transnationellt civilsamhälle och hjälpa till att stärka EU:s roll och legitimitet. Men de menar att kommissionen misslyckats med att fördela bidragen jämt och att samverkans-NGO:er samt NGO:er från de rikaste och äldsta medlemsländerna tar emot mest.

”The Commission expands civil society consultations and at the same time it increases the number of expert groups. It funds NGOs and gives priority to pro-integration, citizenship, democracy, and education groups but its financial support privileges highly aggregated NGOs and NGOs from the wealthiest and oldest member states.” (Mahoney and Beckstrand 2011)

Citatet ovan från Mahoney & Beckstrand ligger i linje med vad Bouwen (2004) och Greenwood (1997) sedan innan kommit fram till då de såg att kommissionen främst stöttade västeuropeiska länder. De (Mahoney & Beckstrand, 2011) kommer fram till att om kommissionen menar allvar med att inkludera alla EU:s medborgare som delaktiga i det politiska livet måste alternativa sätt att dela ut bidrag utarbetas så att grupper från de nyare medlemsstaterna kan bidra på en jämnare spelplan och så att fler röster kan bidra till det europeiska civilsamhället.

Mahoney & Beckstrand (2011) pekar på flera anledningar för kommissionen att stötta intresseorganisationers deltagande i ett demokratiskt samhällsbygge såsom att: 1. Utöva påverkan mellan val. 2. Fler deltagare ska garantera att påverkan blir mer uppblandad så att inte bara resursstarka särintressen utövar påverkan. 3. Skapa en deltagarkultur bland befolkningen och ett ökat engagemang. 4. Intresseorganisationer kan delge åsikter inför beslut som kan komma att påverka dem, samtidigt som de kan delge expertkunskap vilket skulle kunna borge för bättre kvalitet i lagförslag och beslut. 5. Öka kunskapen och tilliten till EU. 6. Underlätta för underrepresenterade intressen att komma till tals. 7. Att stärka civilsamhällen i länder med historiskt svaga civilsamhällen som fortfarande inte kommit ikapp. Intresseorganisationers

deltagande i den demokratiska processen skapar dels input-legitimitet genom att fler deltar i lagstiftningsprocessen men också output-legitimitet genom potentiellt effektivare och bättre lagförslag.

Mahoney & Beckstrand (2011) har mätt på 1164 CSO:er som tog emot bidrag mellan 2003 och 2007 genom att samla in dokument som kommissionen publicerat i och med öppenhetsinitiativet. I sin artikel undersöker de kommissionens bidragsprogram genom att räkna samman bidragstagare från olika dokument som fanns publicerade på olika generaldirektorats-webbsidor. De presenterar data som visar att privata företagssektorn och intresseorganisationer som företräder specifika intressen endast tar emot 13,9% av alla bidragen. De kommer också fram till att CSO:er i de äldre medlemsländerna tar emot mer bidrag än i de nyare medlemsländerna. Då lades mycket bidragspengar på organisationer för ungdomar och studenter, kultur (musik, konst och språk) och institutioner inom universitet eller sjukhus. Mahoney & Beckstrand (2011) ser att kommissionen gav fler bidrag till organisationer i de medlemsstater som varit medlemmar i EU längst och hur länderna i väst tog emot mellan fem och åtta gånger så mycket bidragspengar som länderna i öst. Mahoney & Beckstrand (2011) visar hur de små länderna Luxemburg, Malta, Danmark, Cypern och så vidare tar emot mycket mer bidrag per capita än länder med större befolkning.

Mahoney & Beckstrand (2011) kom alltså fram till att intresseorganisationer som företräder privat näring tog emot förhållandevis lite bidrag och de nyare medlemsländerna i öst tog emot mindre bidrag än de äldre i väst. Men frågan är om de alls fått fatt på alla utbetalningar eftersom underlaget med 1164 organisationer låter jämförelsevis litet som vi ska se senare.

När Mahoney & Beckstrand (2011) mätning gjordes var de nyare medlemsländerna helt färska i sitt EU-medlemskap. Man skulle kunna förvänta sig att ett mognare medlemskap och de bidragsutbetalningar som gjorts sedan dess har bidragit till ett starkare civilsamhälle och en högre grad av organisering i de nyare medlemsländerna. Forskarna Persson & Edholm (2018) bekräftar det när de mätte 7889 CSO:er som fanns med i JTR (öppenhetsregistret) vid 2016 då de kom fram till att de nyare medlemsländerna i öst attraherar mer bidrag än de äldre i väst.

Persson & Edholm (2018) undersöker JTR, öppenhetsregistret, för att ta reda på om bidragen medverkar till en utjämning inom systemet av intressegrupper och ifall bidragen stöttar underrepresenterade intressen. Organisationer kan uppge hur mycket de fått i bidrag men det

faktum att beloppen inte redovisas på ett och samma sätt gör en jämförelse mycket svår. Vissa redovisar en klumpsumma som beviljats för projekt över flera år medan vissa redovisar vad de fick det senaste räkenskapsåret. Dessutom finns det förmodligen många bidragsmottagare som väljer att inte registrera sig överhuvudtaget eftersom JTR är helt frivilligt.

Persson & Edholm (2018) upptäcker att de nyare medlemsländerna är bättre på att söka och bli beviljade bidrag än de äldre. De ser att CSO:er ifrån de äldre medlemsländerna är kraftigt överrepresenterade i antal men att de få CSO:er från de nyare medlemsländerna som finns registrerade i JTR har tillgång till mycket resurser och därför drar de slutsatsen att de också har möjlighet att attrahera mer bidrag. Persson & Edholm (2018, s. 569) tycker sig hitta bevis för att redan resursstarka organisationer har lättare att attrahera bidrag. Men faktum är att de inte mäter alla bidragsutbetalningar och de bidrag de mäter bygger på uppskattningar från organisationerna själva.

Persson och Edholm (2018) diskuterar ifall kommissionens finansiella stöttning av civilsamhällsorganisationer jämnar ut spelplanen för intresseorganisationer eller om det är slöseri med kommissionens pengar. Persson & Edholm (2018) drar där slutsatsen att kommissionens finansiering visst kommer underrepresenterade intressen till del och att deras åtkomst till plattformar för delaktighet ökar om de mottagit bidrag. Persson & Edholm (2018) argumenterar för att kommissionens pengar skulle komma till bättre nytta om finansieringen konsekvent riktades till underrepresenterade organisationer eftersom möjligheten att påverka ändå inte helt jämnas ut på grund av att överrepresenterade intressen också mottar finansiering

Mahoney & Beckstrand (2011, s. 1357) som mäter 1164 bidrag till intresseorganisationer i mitten på 2000-talet finner att NFPO/NGO och äldre medlemsländer i väst tar emot mer bidragsmedel. Forskarna Persson & Edholm (2018) som mäter 7889 CSO:er som fanns med i JTR (öppenhetsregistret) vid 2016 och kommer fram till nästan motsatta resultat mot vad Mahoney & Beckstrand gjorde, nämligen att över hälften av alla intresseorganisationer som registrerat sig representerar privat näring (även om de inte redovisat mest pengar i bidrag) och att de nyare medlemsländerna är bättre på att attrahera bidragsmedel än de äldre medlemsländerna.

Det är intressant att de kommit fram till olika slutsatser även om det är fullt möjligt då det gått flera år mellan deras resultat. Problemet är att den tidiga forskningen tittar på relativt få exempel

och det är osäkert om de hittat alla bidragsmottagare. Den senare forskningen tittar på intresseorganisationer som valt att registrera sig i JTR. I studien med registrerade CSO:er i JTR är problemet att de bara får med de organisationer som valt att registrera sig och uppgifterna om finansiering är frivillig och bygger på självuppskattning. Alla de som valt att inte registrera sig går därmed under radarn.

Tidigare forskning har också fastställt att kommissionen prioriterar ekonomisk utveckling framför social utveckling (Saurugger, 2008) (Holman & Luneburg, 2012) (Kohler-Koch & Quittkat, 2013).

“...previous research has shown that the Union is far from meeting the pluralist ideal of balanced representation. There is a strong overrepresentation of business interests in relation to more general interests” (Persson & Edholm, 2018)

Kommissionen antyder samtidigt att den har som mål att stödja intresseorganisationer för att stärka de demokratiska principerna och att det är viktigt att stödja små intresseorganisationer för att väga upp mot starka och resursrika organisationer. För att utöva inflytande krävs förutom kunskap också resurser och forskningen verkar vara ense med kommissionen ifråga om att fördelningen av bidrag måste bli bättre för att fler röster ska kunna höras.

Mitt bidrag är att med nyare och mer komplett data titta på bidragsutbetalningarna och utifrån teori och tidigare forskning ge en lägesanalys från 2018.

4 Syfte

Syftet är att med nyare och bättre data än vad som använts i tidigare forskning undersöka fördelningen av kommissionens bidrag till intresseorganisationer. Bidragsutbetalningarna utgör visserligen en liten del av kommissionens budget men denna del är intressant eftersom kommissionen ensam bestämmer över hur denna del ska fördelas.

Att undersöka kommissionens bidragsutbetalningar är av intresse eftersom det generellt är intressant med fördelningen av kommissionens medel men också för att belysa kommissionens bidragsutbetalningar med tanke på kommissionens uttalade mål om att stärka demokratin inom EU och målet om ett enat starkt Europa.

Bidragen vittnar samtidigt något om graden av deltagande organisationer i ett land. Ett utbetalt bidrag innebär att en organisation tagit ett aktivt beslut att ansöka om pengar för att överhuvudtaget få ett bidrag utbetalt. Tidigare forskning slår fast att deltagande kräver resurser och därför spelar det roll hur resurserna fördelas.

Det finns alltså återigen anledning att titta på bidragsutbetalningarna för att se om utbetalningar görs med mer jämn fördelning mellan starka och svaga intressen och mellan öst och väst. Sist men inte minst är det intressant att se vad som går att få reda på genom att studera data som FTS tillhandahåller då kommissionen har utvecklat verktyget (FTS) för att öka transparensen. FTS verktyget publicerades första gången 2008 men har vidareutvecklats i omgångar för att utöka användningsmöjligheterna. Den senaste utvecklingen är att data sedan 2016 och framåt har grupperats utefter icke-vinstdrivande intresseorganisationer och vinstdrivande intresseorganisationer. Det är intressant att se om förhållandena som påtalas i tidigare forskning stärks eller ej med hjälp av nyare och mer komplett data.

4.1 Frågeställning

Den övergripande frågeställningen lyder: Hur fördelas kommissionens bidrag till organisationer inom EU? För att försöka svara på det undersöks kommissionens bidragsutbetalningar under 2018 med hjälp av två frågeformuleringar.

1. Finns det skillnader mellan privata aktörer och allmänintressets aktörer?
2. Finns det skillnader mellan öst och väst vad gäller mottagandet av bidragsmedel?

5 Teori

5.1 Neofunktionalismen

Neo-funktionalismen är en integrationsteori som skapades av Ernst Haas i slutet av femtio-talet för att beskriva vad som hände på den politiska arenan i Europa efter andra världskriget. Neo-funktionalismen beskriver dynamiken i integrationsprocessen när den väl startats och innan den upphör. Utvecklingen från Kol-och-Stålunionen till skapandet av Europeiska gemenskapen och alla de europeiska institutioner utvecklingen gav upphov till bidrog till Haas teorier om integrationsprocessen.

För att undersöka kommissionens bidragsutbetalningar tar jag avstamp i Neo-funktionalismens integrationsteori. Neofunktionalismen ställer upp tre antaganden som driver integration:

1. Positive spillover – som innebär följdintegration inom närliggande politikområden.
2. Skiftande lojaliteter till följd av samarbeten och kompromisser som leder till större sympati för EU än för den nationella staten.
3. Teknokratisk automatisering som innebär att expertgrupper och intresseorganisationer har en substantiell inverkan på politiken inom EU genom sammanlänkning inom ett intresseområde som medför egendynamik inom varje område, speciellt inom områden där vetenskap ligger till grund.

Neo-funktionalismen har i omgångar utvecklats av flera forskare för att förklara fler processer. ”Funktionell Spill-over” går i stora drag ut på att skapandet av överstatliga institutioner och överenskommelser inom ett politikområde bidrar till trycket att skapa andra överstatliga överenskommelser (funktioner) inom fler politikområden (Pollak, Wallace, & Young, 2015).

”Politisk Spill-over” uppstår när aktörer, såväl överstatliga som regionala, med tiden inser fördelarna med integration och börjar skifta sina förväntningar, krav och lojaliteter från sin ursprungliga position till en överstatlig syn på frågor (Pollak, Wallace, & Young, 2015). Intresseorganisationerna driver förslag utifrån specifika intressen och organiserar sig över nationsgränserna om det gagnar deras sak. Med tiden kommer, enligt neofunktionalistiskt sätt att se, de som arbetar med europeiska frågor också få en starkare europeisk identitet och värna mer om europeiska intressen.

Neo-funktionalismen har fått mycket kritik genom åren då den inte ansetts aktuell längre då den inte erbjuder förklaringar för den avstannade integreringen inom EU. Men Alec Stone Sweet och Wayne Sandholtz erkänner fortfarande neofunktionalismens teori när de tittar på supranationellt regerande och de lägger stor vikt vid att gränsöverskridande handlingar skapar ett behov av EU-regler och överstatliga institutioner som kan reglera alla interaktioner över nationsgränserna (Niemann, Lefkofridi, & Schmitter, 2019). Tillsammans med intergovernmentalismen är den trots allt den mest framträdande integrationsteorin som används för att beskriva EU. Den reviderade neofunktionalismen är mer komplex och mindre deterministisk än den ursprungliga teorin och erkänner att integration inte sker med en automatisk dynamik utan inträffar under vissa förhållanden såsom till exempel yttre händelser och/eller inre drivkrafter. Kvaliteten på interagerandet, och inte endast kvantiteten, såsom möjligheter till långlivade diskussioner och låg nivå av politisering ses som bidragande faktorer för att åstadkomma ”Politisk Spillover” (Niemann, Lefkofridi, & Schmitter, 2019). Med tiden har teorin utvecklats för att även försöka beskriva processer som spillback – när makt skiftar tillbaka till nationalstaten.

Vad som är betydande för min undersökning är att Neo-funktionalismens teori lyfter fram att regeringar inte kan driva politik precis som de vill utan att de är underställda flera andra aktörer. Teorin lyfter också fram att möjlighet finns för olika aktörer att påverka och försöka få gehör för sina åsikter och att de får ta del av andras åsikter i den processen så att de har möjlighet att lära av andra. Applicerat på kommissionen betyder det att intressegrupperna också spelar en roll på EU’s politiska arena då de förbigår nationella regeringar och riktar sig direkt till beslutsfattare i Bryssel. Därtill hör att kommissionen välkomnar input från organisationer eftersom kommissionen har en relativt begränsad organisation och är tvungen att ta mycket hjälp av kompetens utanför generaldirektoraten för att få till så bra lagförslag som möjligt.

Eftersom kommissionen är beroende av intressegrupper så är det viktigt att flera olika åsikter får chans att vara med och bidra.

5.2 Pluralismen

Pluralismen är en klassisk modell för politik med intressegrupper som aktörer i ett demokratiskt system. Pluralismen är från början en amerikansk teori som beskriver intresseorganisationers

roll i det lagstiftande systemet. I amerikansk politik finns många instanser att påverka för att få upp frågor på agendan vilket ger utrymme för massor av påverkan från flera intresseorganisationer. I de europeiska demokratiska systemen är politiska partier i parlamenten de avgörande agendasättarna, något som begränsar intresseorganisationernas ingångar. I EU:s fall blandas de två sätten, enligt A. R. Young (2015), då kommissionen också agerar som agendasättare bredvid de nationella parlamenten och EP och Rådet som starka aktörer i lagstiftandet. Här har intresseorganisationerna flera ingångar där de kan interagera med beslutsfattare och försöka påverka för sin sak.

Pluralismens centrala idé, enligt Hix & Höyland (2011) är att åtkomst för privata aktörer och intresseorganisationer ska utgöra en kontroll- och balansfunktion gentemot starka grupper som driver en specifik politisk riktning, starka statstjänstemän eller ett privatintresse som drivs emot de allmännas intressen. Tanken är att det ska finnas motstridiga åsikter som står på olika sidor i en debatt och att det alltid ska finnas grupper som ska kunna stå upp mot andra välorganiserade grupper som driver sina specifika intressen. Ett krav i den pluralistiska modellen är därför att motsatta intressen ska ha lika åtkomst till den politiska processen.

När man läser på kommissionens webbsida om EU och öppenhet uttrycks en ambition om att interagera med olika grupper och organisationer vilket leder tankarna till en pluralistisk avsikt med EU-institutionernas samverkan med intresseorganisationer.

”EU-institutionerna samverkar med många olika grupper och organisationer som företräder särskilda intressen. Det är en legitim och nödvändig del av beslutsprocessen för att se till att EU-politiken speglar invånarnas faktiska behov.” (Europeiska unionen, 2019)

Kritik mot pluralismen är att det inte fungerar i praktiken då det i verkligheten inte alltid finns välorganiserade grupper som står upp för olika intressen. Det finns problem med lika åtkomst, där välorganiserade och resursrika aktörer har bättre åtkomst till beslutsfattare. Det finns problem där diffusa och koncentrerade intressen har olika chanser att påverka på grund av att de diffusa intresseorganisationerna kan utgöras av medlemmar som tycker olika och som inte talar med en stämma. Det kan till exempel handla om ungdomsförbund eller fackförbund som organiserar personer utifrån en viss egenskap snarare än ett specifikt intresse. I motsats finns det de välorganiserade grupperna som samlas runt ett enstaka intresse och driver en åsikt ifråga

om ett specifikt problem. Men därtill ska sägas att i EU:s fall har vissa diffusa intresseorganisationer lyckats bättre på grund av att de kunnat organisera sig och påverka på EU-nivå och därmed gå förbi nationella politiker och tjänstemän. Små grupper kan generellt organisera sig mer effektivt än större grupper och kan därför påverka mer effektivt ifall det stora flertalet är oorganiserat och inaktivt (Hix & Höyland, 2011).

Mancur Olson beskrev redan 1965 problemet med 'collective action' där incitamenten att engagera sig för ett privat intresse är mycket större än vad incitamenten är att engagera sig för allas bästa (Hix & Höyland, 2011). Det finns tydliga fördelar med att engagera sig för ett privat intresse medan de allmännas intresse inte attraherar samma engagemang då det också går att "åka gratis" på andras engagemang. På så vis kan man få fördelar av till exempel en miljöorganisations arbete utan att själv vara delaktig eller engagerad. Denna logiken gör att stater (eller i detta fallet kommissionen) måste hantera potentiella uppkomster av partiskhet i påverkansprocessen. Modeller har utarbetats för att råda bot på detta, enligt Hix & Höyland (2011, ss. 160-161) varav den neo-pluralistiska modellen är en. I denna modell är statliga tjänstemän inte längre bara neutrala utan söker aktivt upp de svagare intressena, stöttar dem och ger dem åtkomst.

Enligt neofunktionalismen har intresseorganisationer en tydlig plats i det politiska livet för att de kan bidra till att skapa balans mellan politiker, privata intressen och allmänhet. Intresseorganisationer tillskrivs också en viktig roll för att främja integration inom EU. För att inte vissa intressegrupper ska stå oemotsagda pekar pluralismen på vikten av en mångfald bland intresseorganisationerna. Pluralismen gör också gällande att regeringar har ett ansvar för att stötta svagare intressen så att medverkan i beslutsprocesser blir balanserad. Samverkan mellan EU-institutionerna och intresseorganisationer spelar roll för att möjliggöra delaktighet i beslutsprocesserna inom EU och därför är det intressant att jämföra hur kommissionen fördelar bidragen till intresseorganisationerna.

5.3 Hypoteser

Här är två hypoteser framtagna för att undersöka hur fördelningen av kommissionens bidragsutbetalningar ser ut med tanke på teorierna och tidigare forskning.

H.1. Privata intressen (FPO) får mindre bidrag än allmänintressen (NGO, NFPO)

NGO:er förväntas få mer bidrag än FPO:er. Svaga intressen kan behöva mer hjälp än starka intressen och här utgås det ifrån att NFPO:er inte har samma tillgång till tid och resurser som FPO:er som har resursstarka intressen och företagsorganisationer bakom sig.

Intresseorganisationer som företräder vinstdrivande intressen har i många fall redan resurser, i form av pengar, personer och kunskap vilket sammantaget ger dem ett försprång ifråga om att påverka i beslutsprocesserna. För att skapa en jämlik åtkomst borde de, enligt teorierna, därför ta emot mindre bidrag än icke vinst-drivande intresseorganisationer. Från forskningen har vi sett lite olika utfall av bidragstilldelningen beroende på vad man koncentrerat sin mätning på. Tidigare forskning gör gällande att privata intressen får mer än civilsamhällsorganisationer och vi har fått olika resultat gällande om medlemsländer i väst tar emot mer bidragsmedel än medlemsländer i öst.

H.2. Äldre medlemsländer får mindre bidrag än nyare medlemsländer

Stater med svagare civilsamhällen behöver mer bidrag än stater med starkare civilsamhällen och här utgås det ifrån att de nyare medlemsstaterna i östra Europa har ett svagare civilsamhälle och därför borde ta emot mer bidrag än de äldre medlemsländerna i västra Europa.

Kommissionen har uttryckt vikten av att stödja svaga intresseorganisationer för att utjämna spelplanen mot stora resursrika intressenter och den får medhåll både från forskare och nämnda teorier. Detta innebär att det finns anledning att ge mer bidrag till länder med svagare civilsamhällen eftersom de inte beräknas ha samma möjlighet att rekrytera engagerade individer från samhället som skulle kunna driva sina åsikter och tillvarata sina intressen.

6 Metod och material

Intresseorganisationer i alla 28 medlemsländer kan ansöka och beviljas bidrag. Kommissionen har sedan möjligheten att bevilja bidrag bland ansökningarna utefter sin agenda. Jag vill med kartläggning av bidragsutbetalningar under 2018 till EU:s 28 medlemsländer bidra till kartläggningen av kommissionens fördelning av bidrag. Undersökningen består av att mäta bidragsstorleken och att notera vilka länder och vilken typ av organisationer som tar emot mest och flest bidrag under 2018. Kommissionen betalar bidrag till organisationer utanför och inom EU men undersökningen begränsar sig till EU:s 28 medlemsländer för att mellan dem jämföra bidragen till vinstdrivande och icke vinstdrivande intressen och skillnader mellan nya och gamla medlemsländer.

Rapporter har beställts från FTS från 2018 för att få så aktuella data som möjligt. Data finns tillgänglig från 2007 – 2018 men det är ifrån 2016 och framåt som kommissionen kategoriserat organisationerna med vinstdrivande eller icke-vinstdrivande organisation och det är relevant för vad som ska jämföras. En del projekt som tar emot bidrag sträcker sig över flera år men bidraget bokförs första året som projektet startar. Jag gör alltså ett nedslag i 2018 för att se vilka organisationer som beviljats bidrag det året.

För att testa ifall NFPO och NGO attraherar mest bidrag mäts utbetalningarna till intressegrupperna som delas upp i For Profit Organisation (FPO) och Not For Profit Organisation (NFPO) samt Non Governmental Organisation (NGO). Det finns såklart andra relevanta indelningar som hade varit intressanta att undersöka såsom till exempel land/stad eller närvaro i Bryssel eller ej men den typen av information finns inte tillgänglig i FTS. Indelningen jag gör grundar sig dels i att den är väldokumenterad i annan forskning och att kommissionens rapport har denna indelningen vilket gör att denna data är relativt lättåtkomlig.

För att pröva betydelsen av om ett land är gammal eller ny medlem i EU och om det finns ett samband ifråga om att ta emot mer bidrag delas medlemsländerna upp i två grupper; de som blev medlemmar innan 2003 (huvudsakligen länder i väst) och de som blev medlemmar efter 2003 (huvudsakligen länder i öst) och så jämförs utbetalningarna. Den indelningen är också vanlig i tidigare forskning och alla bidrag i FTS-rapporten har information om vilket land intresseorganisationen verkar i.

EU-länderna klassificeras utifrån anslutningsdatum då de gick med i EU som äldre eller nya medlemsländer. Denna klassificering överensstämmer också i stort med klassificering av medlemsländer från väst eller öst där de gamla medlemsländerna är från väst (förutom Grekland) och de nya medlemsländerna är från öst: 1 = 15 länder vilket innefattar de grundande och äldre medlemsländerna: Belgien, Frankrike, Italien, Luxemburg, Nederländerna och Tyskland och alla dem som tillslöt mellan 1970 och 1995: Danmark, Finland, Grekland, Irland, Portugal, Spanien, Storbritannien, Sverige och Österrike.

2 = 13 nya medlemsländer som tillslöt efter 2003: Bulgarien, Cypern, Estland, Kroatien, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Ungern.

28 analysobjekt jämförs alltså för att redogöra för hur fördelningen av kommissionens bidragssummor ser ut till vinstdrivande intressegrupper och till icke vinstdrivande intressegrupper och hur fördelningen ser ut mellan nya och äldre medlemsländer. För att undersöka kommissionens bidragsutbetalningar används aktuella data hämtad från kommissionens Financial Transparency System. Mätningen görs på data över bidragsutbetalningar under 2018 som beställts hem via FTS-verktyget på kommissionens webbsida.

6.1 Undersökningsmaterial

Det senaste tillskottet i kommissionens öppenhetsarbete är FTS (Financial Transparency System) som offentliggör kommissionens utbetalningar (sedan 2007) och mottagare av Europeiska utvecklingsfondens stöd (sedan 2010). Financial Transparency System (FTS) publiceras av kommissionen på webben. Genom att använda kommissionens verktyg FTS borde uppgifterna om bidrag vara robustare eftersom de inte enbart bygger på självuppskattningar från mottagarna själva.

FTS är en databas med information om vilka som mottagit bidrag från EU:s budget. Informationen är mycket detaljerad och innefattar år, Projekt/bidragsnamn, antal och namn på bidragstagare, var de är lokaliserade, vilket DG som är ansvarigt för bidraget, om det går till flera eller en enda mottagare och (allra viktigast) summor på bidragen. Informationen baseras både på kommissionens uppgifter och på självdeklarationer från dem som blivit beviljade

bidrag. Databasen har information om kommissionens åtaganden att betala ut bidrag och ibland kan bidragen bokas som en stor summa men i praktiken betalas ut över flera år. Data från 2016 och framåt är dessutom uppdelad så det går att söka på For-profit organisation (FPO), Non-governmental organisations (NGO) och Not-for-profit organisations (NFPO). Detta tas fasta på i undersökningarna nedan.

Rapporten beställdes på EU:s webbsida FINACIAL TRANSPARENCY SYSTEM

(Europeiska kommissionen, 2019) för år 2018. Urvalet för rapporten är:

Beneficiary Type: "All"

Funding Type: "GRT" = Grants

Budget: "BGUE" = EU budget implemented directly by the Commission

Country: "All"

Expense Type: "All"

Fördelen med att använda FTS är att uppgifterna om deltagande är mer kompletta än om man skulle titta på JTR där endast de som frivilligt registrerar sig finns med. I ett idealfall hade kanske material ifrån en eller flera externa enheter undersökts, som belyser kommissionens utbetalningar, men här undersöks utbetalningar med kommissionens egna rapporter.

Anledningen är att de sammanställts på ett praktiskt sätt som gör att det blir överblickbart till skillnad ifrån om rapporter skulle försöka inhämtas från externa enheter.

För att presentera data över hur bidragen fördelas inom EU sorteras först och främst EU-länderna ut från resten av världen. Sedan noteras data över bidrag enligt kriterierna ovan. Summer på bidrag och antal bidrag summeras per land och per intresseorganisation för att kunna göra jämförelser.

7 Resultat

7.1 Resultat totalsummor alla intresseorganisationer indelat per land

Plats	Land	2018 bidrag i Euro			Totalsumma
		FPO	NFPO	NGO	
1	Germany	1 429 881 199	173 684 487	364 434 384	1 968 000 069
2	France	1 386 991 805	190 599 194	201 476 169	1 779 067 167
3	United Kingdom	1 016 776 806	160 924 999	280 021 452	1 457 723 256
4	Italy	1 060 197 682	192 768 409	86 637 568	1 339 603 658
5	Spain	912 720 739	204 172 357	164 278 582	1 281 171 678
6	Netherlands	659 526 299	172 993 080	117 483 302	950 002 681
7	Poland	896 001 614	27 019 312	7 184 813	930 205 739
8	Belgium	421 862 491	325 479 757	153 065 982	900 408 230
9	Austria	307 198 605	79 242 408	214 528 256	600 969 269
10	Denmark	345 657 837	19 775 944	99 165 077	464 598 859
11	Greece	343 032 612	90 706 956	11 493 958	445 233 525
12	Sweden	390 148 768	20 062 992	19 616 768	429 828 528
13	Romania	324 696 122	8 055 684	5 467 200	338 219 006
14	Finland	210 875 921	82 286 421	12 312 434	305 474 776
15	Ireland	218 308 096	7 814 978	56 184 624	282 307 699
16	Czech Republic	224 823 972	4 275 292	23 721 183	252 820 447
17	Portugal	141 174 879	53 550 317	19 213 480	213 938 675
18	Hungary	189 799 324	15 447 407	7 340 259	212 586 991
19	Lithuania	171 325 963	11 238 473	4 804 396	187 368 831
20	Luxembourg	155 630 993	5 244 444	8 608 840	169 484 277
21	Cyprus	142 498 458	3 844 805	8 826 030	155 169 292
22	Croatia	117 421 840	8 590 606	2 989 996	129 002 442
23	Slovenia	102 073 300	10 660 485	4 114 692	116 848 476
24	Bulgaria	91 890 300	9 780 638	9 159 140	110 830 078
25	Estonia	103 056 536	5 003 676	2 711 802	110 772 014
26	Slovakia	87 959 190	2 130 758	7 834 666	97 924 613
27	Latvia	41 503 948	2 492 194	1 131 936	45 128 078
28	Malta	31 631 684	759 413	1 068 635	33 459 732
	Totalsumma	11 524 666 982	1 888 605 487	1 894 875 622	15 308 148 090

Tabell 1 Bidragsfördelning 2018

I tabell 1 är bidragen från intresseorganisationerna summerade och sedan sorterade utefter det sammanlagda värdet och då har intresseorganisationer i Tyskland blivit tilldelade störst summor följt av Frankrike, Storbritannien, Italien och Spanien. Totalsumman längst ner visar att de vinstdrivande intresseorganisationerna (FPO) tar emot 11,5 miljarder Euro och de icke vinstdrivande intresseorganisationerna (NFPO, NGO) tar sammanlagt emot nära 3,8 miljarder.

7.2 Resultat bidragssummor i nya och gamla medlemsländer

Anslöt EU	Land	€ FPO	€ NFPO	€ NGO	€ Totalsumma	Befolkning	€ Bidrag/ Befolkning
1	Luxembourg	155 630 993	5 244 444	8 608 840	169 484 277	602 005	281,5
1	Denmark	345 657 837	19 775 944	99 165 077	464 598 859	5 781 190	80,4
1	Belgium	421 862 491	325 479 757	153 065 982	900 408 230	11 398 589	79,0
1	Austria	307 198 605	79 242 408	214 528 256	600 969 269	8 822 267	68,1
1	Ireland	218 308 096	7 814 978	56 184 624	282 307 699	4 830 392	58,4
1	Finland	210 875 921	82 286 421	12 312 434	305 474 776	5 513 130	55,4
1	Netherlands	659 526 299	172 993 080	117 483 302	950 002 681	17 181 084	55,3
1	Sweden	390 148 768	20 062 992	19 616 768	429 828 528	10 120 242	42,5
1	Greece	343 032 612	90 706 956	11 493 958	445 233 525	10 741 165	41,5
1	Spain	912 720 739	204 172 357	164 278 582	1 281 171 678	46 658 447	27,5
1	France	1 386 991 805	190 599 194	201 476 169	1 779 067 167	66 926 166	26,6
1	Germany	1 429 881 199	173 684 487	364 434 384	1 968 000 069	82 792 351	23,8
1	Italy	1 060 197 682	192 768 409	86 637 568	1 339 603 658	60 483 973	22,1
1	United Kingdom	1 016 776 806	160 924 999	280 021 452	1 457 723 256	66 273 576	22,0
1	Portugal	141 174 879	53 550 317	19 213 480	213 938 675	10 291 027	20,8
Totalsumma		8 999 984 732	1 779 306 742	1 808 520 875	12 587 812 350	408 415 604	Medel: 60

Tabell 2 Data för äldre medlemsländer med bidrag per invånare och land

Anslöt EU	Land	€ FPO	€ NFPO	€ NGO	€ Totalsumma	Befolkning	€ Bidrag/ Befolkning
2	Cyprus	142 498 458	3 844 805	8 826 030	155 169 292	864 236	179,5
2	Estonia	103 056 536	5 003 676	2 711 802	110 772 014	1 319 133	84,0
2	Malta	31 631 684	759 413	1 068 635	33 459 732	475 701	70,3
2	Lithuania	171 325 963	11 238 473	4 804 396	187 368 831	2 808 901	66,7
2	Slovenia	102 073 300	10 660 485	4 114 692	116 848 476	2 066 880	56,5
2	Croatia	117 421 840	8 590 606	2 989 996	129 002 442	4 105 493	31,4
2	Poland	896 001 614	27 019 312	7 184 813	930 205 739	37 976 687	24,5
2	Czech Republic	224 823 972	4 275 292	23 721 183	252 820 447	10 610 055	23,8
2	Latvia	41 503 948	2 492 194	1 131 936	45 128 078	1 934 379	23,3
2	Hungary	189 799 324	15 447 407	7 340 259	212 586 991	9 778 371	21,7
2	Slovakia	87 959 190	2 130 758	7 834 666	97 924 613	5 443 120	18,0
2	Romania	324 696 122	8 055 684	5 467 200	338 219 006	19 530 631	17,3
2	Bulgaria	91 890 300	9 780 638	9 159 140	110 830 078	7 050 034	15,7
Totalsumma		2 524 682 249	109 298 744	86 354 746	2 720 335 740	103 963 621	Medel: 49

Tabell 3 Data för nyare medlemsländer med bidrag per invånare och land

Tabell 2 och 3 bygger på samma data som i tabell 1 men här har länderna delats upp i gamla (1) och nya (2) medlemsländer. Tre kolumner har lagts till där första kolumnen indikerar äldre (1) och nyare (2) medlemsland. Sedan finns totala befolkningen 2018 (Eurostat, 2019) per land med och sist en uträkning på hur mycket utbetalda bidrag blir i Euro per invånare. Tabellerna är sorterade på resultatet i sista kolumnen, den totala bidragssumman delat på befolkningen, med högsta värdet överst och sedan sorterat i fallande ordning. Uträkningen gör att totalsumman kontrolleras i relation till befolkningens mängd för att skapa en ytterligare indikator. Placeringarna på länder som tar emot mest och minst kastas på detta sätt om lite. Istället för Tyskland, Frankrike, Storbritannien, Italien och Spanien som låg högst i nominella värden, hittar på top 5-listan Luxemburg, Cypern, Estland, Danmark, Belgien som tar emot mest per invånare.

Indelningen i 1 (äldre medlemsland) och 2 (nyare medlemsland) visar också skillnaderna i totala summor som utbetalas till varje typ av intresseorganisation och totala befolkningens mängd. Sist finns ett medelvärde för utbetalning per medborgare i vardera tabellen.

8 Analys

H.1. Privata intressen (FPO) får mindre bidrag än allmänintressen (NFPO, NGO) – motbevisas med all tydlighet. FPO tar emot överlägset mest i bidrag och allra mest tilldelas Tyskland. Tyskland tar även emot mest bidrag till NGO:er och slår man ihop NGO och NFPO ligger Tyskland också högst. Mäter man endast NFPO:er tar Belgien emot mest bidrag. Det finns inte ett enda fall där NFPO/NGO tar emot mer i bidrag än FPO. Mätningarna visar en stark obalans med fördel för FPO:er. Medelvärdet för FPO:er är cirka 412 miljoner medan medelvärdet för NFPO/NGO är cirka 135 miljoner.

För att säkerställa statistisk signifikans och utesluta slumpen har ett parat t-test gjorts i tabell 4. Värdet 5 på t-kvoten säger mig att resultatet är signifikant. Det går också att se att skillnaden är statistiskt säkerställd i tabell 4. Eftersom $p < 0,05$ ser vi att det är mindre än 1 promilles chans att skillnaderna i bidragsbelopp beror på slumpen.

t-test: Parat två-sampel för medelvärde

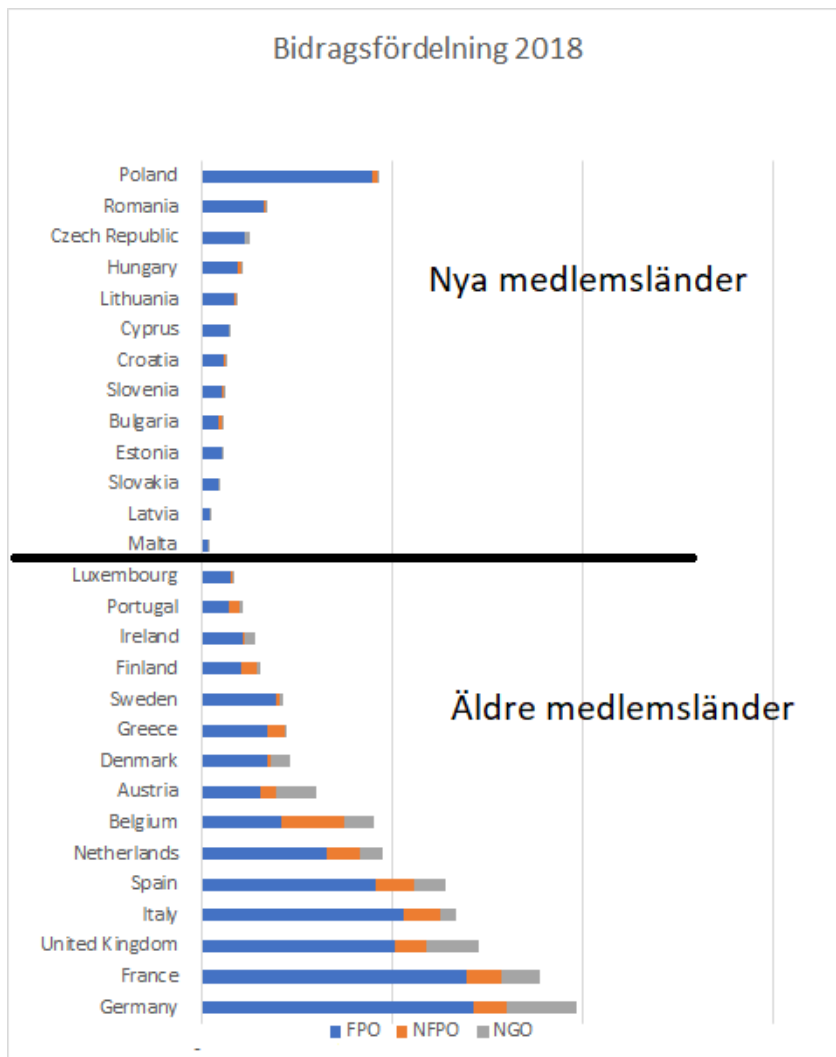
	FPO	NFPO/NGO
Medelvärde	411 595 249	135 124 325
Varians	1,68403E+17	2,92094E+16
Observationer	28	28
Pearson-korrelation	0,800175567	
Antagen medelvärdesskillnad	0	
fg	27	
t-kvot	5,006934928	
P(T<=t) ensidig	0,000014946683	
t-kritisk ensidig	1,703288446	
P(T<=t) tvåsidig	0,000029893366	
t-kritisk tvåsidig	2,051830516	

Tabell 4: T-test Bidragsutbetalningar FPO och NFPO/NGO

H.2. Äldre medlemsländer får mindre bidrag än nyare medlemsländer – motbevisas också med all tydlighet. Västeuropeiska länder är de stora bidragstagarna även under 2018. Bland de som tar emot minst belopp är det endast Luxemburg från de äldre medlemsländerna som syns i den undre halvan (på plats 20) och det är inte så konstigt med tanke på den ringa befolkningsmängden. Annars är det de nya medlemsländerna som är i majoritet i den undre halvan och som tar emot minst bidrag. Allra sämst ser det ut när man tittar på NGO/NFPO i de nyare medlemsländerna. Den sammanlagda summan under 2018 är cirka 196 miljoner i de

nyare medlemsländerna och det kan jämföras med de 3,5 miljarder som betalas ut till de äldre medlemsländerna.

Tar vi med befolkningsantalet i uträkningen (sista kolumnen i tabell 2 och 3) ser vi att Luxemburg tar emot mest per invånare, 281,5 Euro och Bulgarien tar emot minst per invånare, 16 Euro. I medeltal är bidragsutbetalningen per invånare 60 Euro i de äldre medlemsländerna och 49 Euro i de nyare medlemsländerna.

Figur 1 Bidragsfördelning mellan nyare och äldre medlemsländer

Figur 1 bygger på samma data som tabell 1 men har delats upp för att visualisera skillnaderna mellan de nya och de äldre medlemsländer. De äldre medlemsländerna tar emot mer bidrag än de nya medlemsländerna och bidragen till icke vinstdrivande intresseorganisationer också är större ibland de äldre medlemsländerna. De nya medlemsländerna tar inte emot alls lika mycket bidrag och knappt något alls till icke vinstdrivande intresseorganisationer i jämförelse.

9 Slutsatser

I alla medlemsländer går den stora merparten av bidragen till FPO:er och endast en mycket liten del till icke vinstdrivande organisationer men allra mest ser mönstret ut så i de nya medlemsländerna. Resultatet är signifikant och statistiskt säkerställt med hjälp av ett t-test vilket skapar ett starkt motbevis till min första hypotes som jag grundade i pluralismens teori och till viss del i tidigare forskning. Det finns ingenting som tyder på att kommissionen lyckas med någon form av jämn fördelning av bidrag till olika intressegrupper utan skillnaderna är stora och borde adresseras för att kunna minskas.

Det går inte att hitta bevis för att länder med många FPO:er också skulle attrahera mer eller fler bidrag till NFPO:er som skulle kunna fungera som en motvikt till starka särintressen. Alltså saknas en verksam mekanism för att stötta intresseorganisationer i länder med låg organiseringsgrad och i länder med starka marknadskrafter. Om detta fortfarande beror på svagt civilsamhälle eller extra starka särintressen går inte att säga. Det finns i alla fall inget bevis för att svaga intressegrupper skulle kunna stå upp mot starka särintressen som skulle vara eftersträvansvärt enligt en pluralistisk teori.

Det är bevisligen så att mest pengar går till västeuropeiska länder och de sammanfaller i stort sett med de äldre medlemsländerna. Tittar man på nominella värden står Tyskland som den absolut största bidragstagaren av kommissionens budget för direkt förvaltning. Det är naturligt att länder med stor befolkning tar emot mer nominellt bidrag än länder med liten befolkning. Luxemburg, Danmark, Belgien och Österrike är tre länder som tar emot oproportionerligt mycket bidrag till intresseorganisationer. Med tanke på deras ringa befolkningmängd borde de inte attrahera så mycket bidrag om det ska vara en jämn fördelning. Det ser ut som att de som redan har resurser också är bättre på att attrahera bidrag, men jag kan inte hitta belägg för att några stora summor går till intresseorganisationer i öst som Persson & Edholm (2018) antydde.

Tittar man på bidrag per invånare är olikheterna inte lika stora men de nyare medlemsländerna ligger ändå några Euro lägre än de äldre medlemsländerna över lag. Därför stärker det min slutsats om att de äldre medlemsländerna får mer bidrag än de nyare medlemsländerna. Det går att se avvikelser i de länder med allra minst befolkning där en oproportionerligt stor summa per invånare blir resultatet eftersom beloppen utslaget på en liten befolkning blir så extremt mycket större.

Utifrån mätningarna står det klart att de nya medlemsländerna tar emot mindre summor och att av dem som beviljats bidrag är en övervägande stor andel FPO:er. Här blir relationen extra skev med tanke på det faktum att de äldre medlemsländerna har en befolkningsmängd som är fyra gånger så stor och ifall relationen hade varit jämlig skulle vi sett en summa som var fyra gånger så stor till NGO/NFPO i de äldre länderna eller en summa som var fyra gånger mindre i de nyare länderna.

I en jämförelse bland de 28 medlemsländerna skulle detta kunna indikera att de fortfarande har en lägre andel organisationer som engagerar sig för att söka bidrag. Det finns inga bevis för att tidigare bidrag skulle hjälpt civilsamhällen i de nyare medlemsländerna. Det går inte att säga om det beror på att bidragen varit för små eller om de faktiskt inte hjälper.

10 Diskussion

Om bidragen ska bidra till legitimitet, engagemang och ett stärkt Europa är det viktigt att bidragen fördelas på ett bra sätt. Riskerna är annars att de som redan har mycket och vet hur systemet ska bearbetas får ännu mer resurser och att skillnader i åtkomst till beslutsprocesserna ökar. Om man tittar på utvecklingen i Europa med Brexit och några stater vilja att värna nationalstatens suveränitet framför ett stärkt EU, och att det också finns en seglivad inställning till att Bryssel är för långt ifrån medborgarna så motiverar det till att fördela bidragen bättre och mer enligt en pluralistisk idé.

När jag nu räknat samman bidragssummorna så blev jag rätt så förundrad. En alldeles för stor del av bidragen går till intresseorganisationer som påverkar för privata intressen. Enligt den pluralistiska teorin borde mycket mer pengar gå till intresseorganisationer som påverkar för det allmännas intressen. Det råder stor obalans mellan dessa två intressegrupperna vilket gör att lika åtkomst till beslutsfattare verkar långt från sannolikt. Det finns inget stöd för att kommissionen är framgångsrik i sitt arbete med att uppnå sina mål ifråga om lika åtkomst till beslutfattare. Inte bara det att det inte finns någon motvikt, i form av mer bidrag till icke vinstdrivande organisationer, utan att det inte finns någon balans alls verkar lite fel. Jag trodde efter att ha läst teorin och tidigare forskning att fördelningen skulle vara lite jämnare. En förhoppning fanns om att de bidrag som delats ut under tidigare år skulle ha bidragit till starkare civilsamhällen och en jämnare bidragsfördelning men det verkar gå åt fel håll. Enligt min mening visar detta att civilsamhället i de nyare medlemsländerna fortsatt är i behov av mer stöd och att NFPO/NGO också behöver få mer av bidragspengarna, så här delar jag Mahoney & Beckstrands (2011) slutsats att CSO:er i de nyare medlemsstaterna behöver lite mer stötning och tycker det är synd att det inte går att se någon nämnvärd förbättring sedan deras undersökning gjordes.

Det går att argumentera för att det finns NGO:er med mycket pengar såsom Greenpeace eller Amnesty International men de är enligt min mening, som jag baserar på tidigare forskning och min datainformation, undantag. I mitt material kan jag till exempel bara hitta en utbetalning på 228 000 Euro till ett Amnesty International samarbetsprojekt mellan Storbritannien och Algeriet som kallas: JEUNES ET ENGAGÉ och inga utbetalningar till Greenpeace under 2018.

Det går också att argumentera för att det finns resurssvaga FPO:er som bidrar till stor samhällsnytta i fråga om innovationer som främjar till exempel människa, miljö och natur. Men då ska man komma ihåg att de har tillgång till helt andra möjligheter till bidrag via till exempel EU:s innovationsfond eller utveckling och tillväxtfonder som hanterar mycket större bidrag. Dessa hanteras dock inte av kommissionen ensamt utan fördelas av nationerna och deras myndigheter.

11 Vidare forskning

Under arbetets gång har flera avvägningar gjorts för att avgränsa arbetet vilket gjort att flera mer eller mindre goda idéer fått lämnas till vidare forskning. Här radas både kvantitativa och kvalitativa idéer upp för vidare forskning.

Det skulle vara intressant att göra jämförelser över några år för att fånga upp fleråriga projekt på ett bättre sätt och på så vis få ett mer övergripande resultat. Data finns relativt lätt åtkomligt på kommissionens webbsida i FTS-verktyget.

Det skulle kunna vara intressant att titta på organisationerna och deras specifika projekt och göra en mera kvalitativ analys av vad bidragen faktiskt går till. Detta kräver antagligen att man tar kontakt med projektledare och skapar någon form av kriterier för att kunna mäta projekten som säkerligen ser väldigt olika ut. Information om projekten och vilka organisationer som deltar är ganska detaljerad i FTS-verktyget och skulle vara möjlig att följa upp.

Vidare hade det varit intressant att se hur många ansökningar kommissionen får in för att kunna avgöra hur aktiva de olika aktörerna är och jämföra detta mellan länderna. Inför denna uppsatsen hittades ingen sådan publicerad information men det kan vara intressant för ett framtida projekt.

Ett annat förslag för att se om bidragsutbetalningarna bidrar till kommissionens mål om mer aktivt deltagande i EU:s beslutsprocesser skulle kunna vara att mäta deltagande i kommissionens samråd. Det finns mycket information om samråden publicerat på kommissionens webbsida. Dock är inte informationen publicerad i något unisont format så det är antagligen en rätt så arbetsintensiv övning att extrahera och sammanställa informationen från kommissionens webbsidor om samråd.

Referenser

- Bache, I., Bulmer, S., George, S., & Parker, O. (2015). *POLITICS in the EUROPEAN UNION*. Oxford: Oxford University Press.
- Bauer, E., Mańko, R., & Thiel, M. (1. december 2014). EU Transparency Register, Briefing 2014. Bryssel, EP, Belgien. Von <http://www.europarl.europa.eu/EPRS/EPRS-Briefing-542170-European-Transparency-Register-FINAL.pdf> abgerufen
- Bernhagen, P., & Mitchell, N. J. (2009). The Determinants of Direct Corporate Lobbying in the European Union. *European Union Politics* 10 (2), 155–176. doi:10.1177/1465116509103366
- Beyers, J. (2004). Voice and Access: Political Practices of European Interest Associations. *European Union Politics*, 5(2), 211-240. doi:<https://doi.org/10.1177/1465116504042442>
- Beyers, J., Bursens, P., & van Hecke, M. (2016). You'll never lobby alone. Explaining the Participation of Subnational authorities in the European Commissions's open consultations. *Journal of Common Market Studies*, 1433-1448. doi:10.1111/jcms.12425
- Bouwen, P. (2002). Corporate lobbying in the European Union: the logic of access. *Journal of European Public Policy*, 3(9), 365-390. doi:10.1080/13501760210138796
- Chari, R., & Crepaz, M. (2014). The EU's initiatives to regulate lobbyists: good or bad administration? *Cuadernos Europeos de Deusto*, 71-97.
- Chari, R., Murphy, G., & Hogan, J. (2007). Regulating Lobbyists: A comparative analysis of the United States, Canada, Germany and the European Union. *The Political Quarterly*, 422-438.
- Commission of the European Communities. (2000). The Commission and NGOs: building a stronger partnership.
- EU-kommissionen. (31. maj 2001). Eur-Lex. *EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1049/2001*. Bryssel, Belgien, Belgien. Von <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN> abgerufen
- Europaparlamentet. (27. 05 2019). *EU-valet 2019: Högsta valdeltagandet på 20 år*. Von Nyheter Europaparlamentet: <http://www.europarl.europa.eu/news/sv/headlines/eu-affairs/20190523STO52402/eu-valet-2019-hogsta-valdeltagandet-pa-20-ar> abgerufen
- Europaparlamentet. (10. 02 2019). *Resultat för EU-valet 2014*. Von Europaparlamentet: <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/sv/turnout.html> abgerufen
- Europeiska kommissionen. (28. september 2016). Förslag till interinstitutionellt avtal om ett obligatoriskt öppenhetsregister . *COM(2016) 627 final*. Bryssel, Belgien, EU. Von http://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:8a8de191-8648-11e6-b076-01aa75ed71a1.0013.02/DOC_1&format=PDF abgerufen
- Europeiska kommissionen. (02. februari 2019). *10 prioriteringar för 2015 - 2019*. Von Prioriteringar: https://ec.europa.eu/commission/priorities_sv abgerufen
- Europeiska kommissionen. (02. februari 2019). *EU:s framtid*. Von Europeiska kommissionen: https://ec.europa.eu/commission/future-europe_sv abgerufen

- Europeiska kommissionen. (08. 03 2019). *EU-finansiering för icke-statliga organisationer*. Von Europeiska kommissionen: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/how-eu-funding-works/who-eligible-funding/funding-opportunities-ngos_sv abgerufen
- Europeiska kommissionen. (02. januari 2019). *European commission budget*. Von FINACIAL TRANSPARENCY SYSTEM : http://ec.europa.eu/budget/fts/index_en.htm abgerufen
- Europeiska unionen. (21. februari 2019). *Öppenhet och EU*. Von Öppenhetsregister: <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do> abgerufen
- Eurostat. (19. 02 2019). *Population change - Demographic balance and crude rates at national leve*. Von Eurostat: <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/setupDownloads.do> abgerufen
- Greenwood, J., & Dreger, J. (2013). The transparency Register: A European vanguard of strong lobby regulation? *ProQuest*, 139-162.
- Hix, S., & Höyland, B. (2011). *The political system of the European Union*. London: Palgrave Macmillan.
- Holman, C., & Luneburg, W. (2012). Lobbying and Transparency: A comparative analysis of regulatory reform. *Interest groups and advocacy 1 (1)*, 75-104.
- Klüver, H., Braun, C., & Beyers, J. (2014). Legislative Lobbying in Context: Towards a Conceptual Framework of Interest Group Lobbying in the European Union. *Journal of European Public Policy*, 1-20. doi:10.1080/13501763.2015.1008792
- Kohler-Koch, B., & Quitkat, C. (2013). Involving civil society in EU governance. In B. K.-K. Quitkat, *De-Mystification of Participatory Democracy: EU Governance and Civil Society* (S. 41-58). Oxford: Oxford University Press. doi: 10.1093/acprof:oso/9780199674596.001.0001
- Laboutkova, S., & Vymetal, P. (2017). Measures of transparent lobbying: How to approach it and evaluate it: A preliminary Stage. *Proceedings of the 21st International conference Current trends in public sector research 2017* (S. 50-57). Brno: Masaryk University.
- Mahoney, C., & Beckstrand, M. J. (2011). Following the Money: European Union Funding of Civil Society Organisations. *Journal of Common Market Studies*, 49(6), 1339-1361. doi:10.1111/j.1468-5965.2011.02197.x
- Mariani, C., & Pieri, S. (2014). Lobbying Activities and EU Competition Law: What Can be Done and How? *Journal of European Competition Law & Practice*, 423-435.
- Nettesheim, M. (2014). *Interest representatives' obligation to register in the Transparency Register: EU competences and commitments to fundamental rights*. Bryssel: DG Internal Policies på uppdrag av AFCO, European Parliament.
- Niemann, A., Lefkofridi, Z., & Schmitter, P. C. (2019). Neofunctionalism. In A. Wiener, T. A. Börzel, & T. Risse, *European Integration Theory* (S. 43-63). Oxford: Oxford University Press.
- Persson, T., & Edholm, K. (2018). Assessing the Effects of European Union Funding of Civil Society Organizations: Money for Nothing? *Journal of Common Market Studies*, 56(3), 559-575. doi:10.1111/jcms.12636
- Pollak, M. A., Wallace, H., & Young, A. R. (2015). Theorizing EU Policy-Making. In H. Wallace, M. A. Pollack, & A. R. Young, *Policy-Making in the European Union* (S. 12-45). Oxford: Oxford University Press.

Saurugger, S. (2008). Interest Groups and Democracy in the European Union. *West European Politics*, 1274-1291. doi:10.1080/01402380802374288

